

LUNSJ-KONSERT FREDAG 12.MARS

Bergen Pianoforretning; Jon Smørs gate 7

11:30

Steve Reich, *Six Pianos*

Gilius Van Bergeijk, *Six Piano Installaties*

Fremføres av Post & Mulder, Annabel Guaita, Chihiro Ito, Mai Goto and Fidan Aghayeva.

I samarbeid med Ny Musikk. Gratis inngang.

SIX PIANOS

Skrevet av Steve Reich i 1973.

In the introduction to the score, Steve Reich wrote that *Six Pianos* was the outcome of an idea he'd had for a number of years: to compose a work for all the pianos in a piano store. A lot of pianos (especially the larger grands) can produce a compact sound that's impossible to "mould," and the resulting composition is more modest in scope. By using six baby grands or pianinos (small upright pianos), performers can play the kind of music he finds appealing--fast and rhythmically complex, while being close enough for all the players to hear one another.

The piece is driven by a steady beat that allows for constant shifts in rhythmic and tonal gravities. It's an acoustic kaleidoscope anticipating the loops of samples which appeared in the 90s with increasing storage capacities and new software. For the six piano players, it's hard word to keep the rigid beat over more than 21 minutes. For the listener, this means that he/she may start to hum, then sing along, and/or get up and dance and/or pick up an instrument and play along, and/or fall into a state of trance.

SIX PIANO INSTALLATIES

Gilius van Bergeijk skriver selv om verket:

"For centuries composers write notes on paper. We call these notes music, though they only become music when a musician interpretes these notes to do all sorts of athletic movements on an instrument. In most cases that results in sound. Usually we assume that this result is what the composer had in mind originally. This "problem" is given form in a theatrical way in the Piano Installations (1966-78)."

INTERVIEW

Panos Ghikas (The Chap) interviews **Nora Mulder** about **Gilius Van Bergeijk's** *Six Piano Installaties*

Q. In the first piece (*Be prepared!*) the piano is covered with a large number of mattresses and duvets. You seem to be following a score which doesn't sound as if it was written for prepared piano. The resulting sound is mostly that of muffled staccato notes. Do you think of the resulting sound while you perform this piece? If yes, how much control do you have? If no, how easy is it to surrender control to the process?

A. The pianist is focused on the score and how it should sound. It's a "Liszt-like" piece. As a listener, in the beginning it is really funny to see/hear. But surprisingly enough, after a while you imagine you really hear the piece. Which is not possible of course. A very strange awareness.

Q. Have there ever been any accidents during the performance of pieces like "High / Low" or "Weight"?

A. Not yet!

Q. Which piece is the most fun to perform? Which demands the highest level of concentration?

A. All pieces require an enormous amount of concentration, to make them "work" and/or not to get injured or into trouble. The fun is afterwards.

Q. Can someone without any sense of humour still enjoy these pieces?

A. Absolutely: these pieces are not "just" fun, they are also serious, tragic, hypnotizing, irritating, sad; and each one of them is very different from the other.

kultur og medier

Nyhetsleder kultur
Jan H. Landro
tlf. 55 21 46 97 – epost: kultur@bt.no

Utsøkt pianolunsj

● **konsert**
● **samtidsmusikk**
● Steve Reich – Six Pianos
● Gillius Van Bergeijk – Six Piano installaties
● Borealis
● Bergen Pianoфорretning
1 2 3 4 5 6

Et innlysende samlingssted for klaverinstrumenter ble også intim konsertscene.

Steve Reichs «Six Pianos» skaper et innlysende organisatorisk dilemma – hvordan skal man få samlet seks flygler på ett sted? Borealis og Ny Musikk fikk den innlysende ideen å spørre Bergen Pianoфорretning, og takket være sporty eiere ble det en førsteklasses musikkopplevelse rundt lunsjtider fredag.

Stykket, sterkt fremført av kvinnene Post & Mulder, Anabel Gualita, Chihiro Ito, Mai Goto og Fidan Aghayeva, er akkurat hva man kan forvente av Reich: Hypnotisk repeterende akkorder og melodilinjier som gradvis forandrer seg over tid. Det hele er gjennomført med en fast rytme, og den suggererende pulsen og de tette harmoniene avslører nye elementer av melodier, strukturer og klangfarger underveis. Det som også er fascinerende, er hvordan lyden av de seks pianoene samtidig, lager en fornemmelse av et nytt metainstrument. Dette er pop innenfor samtidsmusikk, og det er lett å kjenne igjen flere band innenfor mange sjangre som har latt seg inspirere av Reich. Det er lett fordøyelig, samtidig som det ligger et sterkt kompositorisk arbeid bak.

Etter Reich, var det tid for Gillius Van Bergeijks pianoinstallasjoner – en installasjon som virkelig appellerte til alle sanser, humør og stemninger. Den nederlandske pianoduoen Post & Mulder gikk i kast med den første oppgaven, som innebar et udefinert klassisk stykke spilt med to skitne madrasser, en håndfull håndklær og vekter liggende i flygelet.

Derefter var det en sveiv som styrte strengespillet, og ganske originalt – en installasjon som innebar en diger jekk og klinkekuler som rullet over klaverstrengene. På dette tidspunktet begynte virkelig nysjerrige forbi-passende å kikke inn vinduet. Det bar videre til et massiv fremføring, hvor en minimal og melankolsk akkordrekke sakte eskalerte til heftig albuendring og skapte en dommedagsfølelse midt på formiddagen.

● **Kvinnene fortsatte med å spille ett og samme stykke med én hånd og øreklokker i hver sin ende av lokalet.**
● **Avslutningsvis fremførte duoen muskelsterkt et verk på ett klaver, hvor et stativ med femkittos vekter dro hendene opp fra tangentene. En idrettsprestasjon av å klarte å spille mesteparten riktig etter noter.**

STEPHAN MEIDELL

– Skyt en teatersjef, du

Jeg har en tung, ladd pistol i hånden, Carte Blanche-sjefen på kornet og diskomusikk på øret. – Ikke se på ham som et menneske, sier instruktøren.

LARS HOLGER URSEN
FRED IVAR KLEMETSSEN (foto)
lars.ursin@bt.no

– Det er lettere å skyte ham hvis du heller ser på ham som en blink. Med en rød sirkel i midten, midt i ansiktet, eller på brystet, fortsetter instruktøren. Som egentlig er teaterregissør og heter Davis Freeman.

Kruttrøy i luften

Luften på Logen teater kjennes tung av kruttrøyk. Isekronene spiller seg i det blanke pistoløpet. Jeg krummer fingeren rundt avtrekkeren, men det skjer ikke noe. Jeg ser forvirret bort på Freeman. Han forsikrer seg om at sikringen er av, og ber meg prøve igjen.

– Du må presse den helt inn, sier Freeman tålmodig, mens han holder seg for ørene. Jeg klemmer til. Og så skjer alt på en gang: Det smeller, høyt. Pistolen gjør et kraftig rykk i hånden. Det lyner fra kammeret, og patronhylsen kastes ut. Carte Blanche-sjef Bruno Heynderickx, som i stedet danset sorgløst, fryser et øyeblikk i bevegelsen sin. Og så dundrer han i gulvet med et brak, og hyler ut i smerte. Enda jeg siktet en meter til siden for ham.

– Flott! Takk. Er det noen andre som vil prøve? Hvilket våpen vil du ha, spør Freeman. Og putter en ny runde i magasinet, mens en ny teatersjef danser ut på gulvet foran publikum.

– Vil opplyse og underholde

75 kroner koster det denne ettermiddagen for grunnleggende våpentrening og øvelses-skyting med teatersjefer som blink. Foruten Heynderickx er det Sven Åge Birkeland og Mette Helgesen fra BIT-Teatergarasjen som får gjennomgå i stykket «What You Need To Know». Regissør Davis Freeman innleder med et kort foredrag om våpenbehandling, for frivillige i publikum får skyte på teatersjefene. Med løs ammunisjon.

– Jeg er ingen våpenfrik. Jeg er ikke oppvokst med skytevåpen, jeg ønsker ikke å forherlige vold, sier Freeman.

– Men du gjør det samtidig mer ufølsomt å holde et våpen, å fyre det av, og å sikte på et annet menneske?

– Jeg tror den jobben alt er gjort, av filmer, TV, hele popkulturkulturen. Jeg mener oppriktig at det kan være bra å la folk prøve, vise alvoret i det. Hvis du gir barn sukker i moderasjon, håndterer de det. Hvis du nekter dem å spise snop, er sukker det eneste de vil ha, sier han.

PÅ KORNET: Davis Freeman instruerer en publikummer i hvordan man mest effektivt skyter en teatersjef. Og Carte Blanche-sjef Bruno

– Historien er fri fantasi, men den bidrar til å sette stykket inn i kontekst. Og det stykket handler om, er blodig alvor, sier Freeman. Han har vært i flere euro-

– I tilfelle politiet... skal vi si misforstår at skytingen faktisk var i selvforsvar.

Triggerhappy bergensere

Og selv om alt han forteller om våpnene er korrekt, er deler også rent oppspinn: Som historien han forteller om et offer i Columbine-massakren, som grep etter et skytevåpen gjerningsmennene hadde kastet fra seg.

– Han visste ikke hvor sikringen var, og klarte derfor ikke fyre det av. I stedet ble han skutt av gjerningsmennene. Nå vet i alle fall dere det – om dere skulle havne i en tilsvarende situasjon. Det du lærer her i dag kan redde livet ditt, formaner han.

FÅR KJØRT SEG: Moralene får kjørt seg i The Rocky Horror Show, skriver vår anmelder. FOTO: PAUL SIGVE AMUNDSEN